

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ
Ασφάλεια στην πλοήγηση και στη χρήση διαδικτύου

ΤΙΤΛΟΣ

“ Μιντιακός Γραμματισμός και Προσωπικά Δεδομένα”

ΤΑΞΕΙΣ

Α, Β', Γ' Γυμνασίου

Ο μαγικός κόσμος της τάξης μας

Σερέτη Βάγια

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Το διαδίκτυο παρέχει πολλές δυνατότητες για αναζήτηση πληροφοριών, μάθηση, ενημέρωση, ψυχαγωγία, επικοινωνία και κοινωνική δικτύωση. Ταυτόχρονα ωστόσο προκύπτουν προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν ώστε η περιήγηση και χρήση του διαδικτύου από τους μαθητές να καταστεί επωφελής. Για την αποτελεσματική διαχείριση των προκλήσεων και των δυσκολιών είναι απαραίτητο να καλλιεργήσουμε την κριτική σκέψη των μαθητών μας. Είναι σημαντικό να συζητήσουμε μαζί τους θέματα αποτελεσματικής επικοινωνίας, ασφάλειας των προσωπικών τους δεδομένων. Χρειάζεται να τους προειδοποιήσουμε για τον πιθανό αντίκτυπο της διαδικτυακής τους φήμης, τις επιπτώσεις της επεξεργασίας των Μαζικών Δεδομένων. Ως εκπαιδευτικοί έχουμε υποχρέωση να δώσουμε έμφαση στον «εξοπλισμό» των μαθητών μας με δεξιότητες κριτικής σκέψης, επικοινωνίας, δημιουργικότητας και συνεργασίας.

Όταν αναφερόμαστε στον Μιντιακό γραμματισμό στο πλαίσιο του προγράμματος εννοούμε την καλλιέργεια εκείνων των γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στον μαθητή να επικοινωνήσει αποτελεσματικά κατά την ηλεκτρονική επικοινωνία με τη χρήση διαδικτυακών εργαλείων και να λειτουργήσει εποικοδομητικά στις σχέσεις που αναπτύσσονται κατά την επικοινωνία στο διαδίκτυο.

Εννοούμε επίσης τις δεξιότητες εκείνες που χρειάζονται ως εφόδια οι μαθητές για να μπορούν να στοχαστούν κριτικά για τον ρόλο των κοινωνικών δικτύων και την εικόνα ζωής που αυτά προωθούν. Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης έχουν αποκτήσει απίστευτη δημοτικότητα τα τελευταία χρόνια ως ανοιχτή πηγή πληροφοριών και ως πλατφόρμα διαμοιρασμού γνώσεων, απόψεων, εμπειριών. Έχουν γίνει αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής και έχουν αλλάξει τον τρόπο που οι νέοι ζουν, εκφράζονται και επικοινωνούν μεταξύ τους. Χρειάζεται λοιπόν οι μαθητές μας να είναι ενημερωμένοι για βασικές εκφάνσεις της λειτουργίας τους, μία από τις οποίες είναι ο σχηματισμός της διαδικτυακής τους φήμης. Ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας θα βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν πώς η διαδικτυακή φήμη μπορεί να επηρεάσει την επαγγελματική και κοινωνική τους ζωή. Τους βοηθά από τη

μια μεριά να γίνουν σοφότεροι καταναλωτές των πληροφοριών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και από την άλλη να γίνουν υπεύθυνοι παραγωγοί του περιεχομένου των μέσων. Η εστίαση γίνεται περισσότερο στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και όχι στη γνώση του περιεχομένου.

Τέλος στο πλαίσιο του προγράμματος εκλαμβάνουμε την παιδεία στα Μέσα ως πλαίσιο που θα εφοδιάσει τους μαθητές με τις δεξιότητες εκείνες για να κατανοήσουν τις δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης και της Ανάλυσης των Μαζικών Δεδομένων (Big Data) στην ευρύτατη συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων. Η γνώση των μαθητών για το συγκεκριμένο θέμα είναι αποσπασματική και, ακόμη κι όταν γνωρίζουν ότι οι εφαρμογές που χρησιμοποιούν συλλέγουν προσωπικές προτιμήσεις και στοιχεία όπως η τοποθεσία τους, έχουν άγνοια συχνά σχετικά με τις πρακτικές των Μαζικών Δεδομένων και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν αυτά στην προσωπική τους ζωή αλλά και την κοινωνία ως σύνολο. Χρειάζεται λοιπόν να κατανοήσουν οι μαθητές τις θετικές εφαρμογές των Μαζικών Δεδομένων στην υγεία, την εκπαίδευση, τη βιομηχανική παραγωγή κλπ αλλά και να επαγρυπνούν για τους πιθανούς κινδύνους από τις πρακτικές των Big Data, όπως είναι η απειλή της ιδιωτικής ζωής, η αύξηση και η μεταβίβαση της επιτήρησης/παρακολούθησης, η ενίσχυση των υφιστάμενων ανισοτήτων και των διακρίσεων. Είναι σημαντικό οι σημερινοί μαθητές και αυριανοί πολίτες να αρχίσουν να κατανοούν τα Big Data και τις πρακτικές τους για να καταστούν ικανοί να σχηματίζουν απόψεις εμπειριστατωμένες και να λαμβάνουν αποφάσεις υπεύθυνα.

Τέλος σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, ο γραμματισμός στα μέσα ενημέρωσης και επικοινωνίας ενισχύει τις δεξιότητες που βοηθούν τους ανθρώπους να συνεργάζονται, επειδή ενθαρρύνει τον σεβασμό στην έκφραση της διαφορετικής άποψης και οικοδομεί δεξιότητες ενεργού πολιτειότητας.

Europe: mobile social users 2017 \ Statistic. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/299496/active-mobile-social-media-users-ineuropean-countries/>

Ito, M., Horst, H., Bittanti, M., Boyd, D., Herr-Stephenson, B., Lange, P., ... Robinson, L.(2008). Living and Learning with New Media: Summary of Findings from the Digital Youth Project. Retrieved from <http://digitalyouth.ischool.berkeley.edu/files/report/digitalyouth-WhitePaper.pdf>

Manheim, K. M., & Kaplan, L. (2018). "Artificial Intelligence: Risks to Privacy and Democracy", 21 Yale J.L. & Tech. 106 (2019), 106-188.

European Commission (2020). Shaping Europe's digital future. Ανακτήθηκε από: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digitalage/shaping-europe-digital-future_en

Βέργου, Ε. (2019, Μάρτιος 9). «Πώς γινόμαστε εμπόρευμα»: Ο άνθρωπος που ξεσκέπασε την Cambridge Analytica αποκαλύπτει. CNN Greece. Ανακτήθηκε από: <https://www.cnn.gr/focus/story/168148/sk-pos-ginomaste-emporeyma-oanthropos-poy-xeskepase-tin-cambridge-analytica-apokalyptei>

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Υλικό εργαστηρίων

Εργαστήριο 1: Κόλλες Α4 με τις ερωτήσεις της συνέντευξης. Κουβάρι με νήμα, κολλητική ταινία, φάκελο για τις φόρμες ανατροφοδότησης, φωτογραφική μηχανή, κάμερα

Εργαστήριο 2: Κόλλες Α4 φύλλου εργασίας, χαρτόνι για τη λίστα με τους κανόνες, φάκελο για τις φόρμες ανατροφοδότησης, φωτογραφική μηχανή, κάμερα

Εργαστήριο 3: Βιντεοπροβολέας, Ερωτηματολόγιο, Παρουσίαση, Εισιτήρια εξόδου, φάκελο για τις φόρμες ανατροφοδότησης, φωτογραφική μηχανή, κάμερα

Εργαστήριο 4: Φωτογραφίες, Βιντεοπροβολέας, υπολογιστές, Φύλλο εργασίας, Υλικό οδηγιών δημιουργίας ισχυρών κωδικών, φάκελο για τις φόρμες ανατροφοδότησης, φωτογραφική μηχανή, κάμερα

Εργαστήριο 5: Βιντεοπροβολέας, υπολογιστές, φάκελο για τις φόρμες ανατροφοδότησης, φωτογραφική μηχανή, κάμερα

Εργαστήριο 6: Γνώση προγράμματος/πλατφόρμας δημιουργίας ψηφιακής αφίσας, υπολογιστές, βιντεοπροβολέας, χρήσιμο υλικό, φάκελο για τις φόρμες ανατροφοδότησης, φωτογραφική μηχανή, κάμερα

Εργαστήριο 7: Βιντεοπροβολέας, φωτογραφίες και βίντεο από τα εργαστήρια, τις φόρμες ανατροφοδότησης των εργαστηρίων (3 πράγματα που έμαθα κλπ), παρουσίαση με τις κάρτες Dixit.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Ασφάλεια στην πλοήγηση και στη χρήση διαδικτύου
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Β' Γυμνασίου		
Τίτλος	Μιντιακός Γραμματισμός και προσωπικά δεδομένα		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες κριτικής σκέψης, συνεργασίας, δημιουργικότητας, επικοινωνίας (4Cs)		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Υποθεματική «Ψηφιακή πολιτειότητα»		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<ul style="list-style-type: none"> • Στόχος του εργαστηρίου είναι να αλληλεπιδράσουν οι μαθητές της τάξης, να εξοικειωθούν, να ξεπεραστούν κοινωνικά εμπόδια και να αναπτυχθούν νέες σχέσεις. • Στόχος επίσης είναι να δημιουργήσουμε κλίμα εμπιστοσύνης και να οικοδομήσουμε πνεύμα ομαδικότητας με τους μαθητές μας. Προκειμένου να μας εμπιστευτούν πρέπει πρώτα να γνωρίσουν εμάς και να διασφαλίσουμε ότι οι μαθητές γνωρίζονται μεταξύ τους. Καλό είναι μικρές δραστηριότητες «λιώσιμου του πάγου» να διεξάγονται τακτικά κατά τη διάρκεια των επτά εργαστηρίων, γιατί όσο περισσότερο γνωρίζονται τα μέλη της ομάδας μεταξύ τους, τόσο περισσότερο νοιάζονται προσωπικά ο ένας για τον άλλο ως άτομα. Το να τους δοθεί η ευκαιρία να αποδώσουν εκτίμηση σε κάθε μέλος και να λάβουν εκτίμηση μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη αίσθηση του ανήκειν στην ομάδα και περισσότερη αφοσίωση στους στόχους της. Μόλις οι μαθητές νιώσουν άνετα μεταξύ τους, μπορούν να αρχίσουν να οικοδομούν την εμπιστοσύνη για την ομάδα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ομαδική εργασία και να υποστηριχθεί με τις 	<p style="text-align: center;">Το δέσιμο των μελών της σχολικής τάξης/Εισαγωγή</p> 	<p>Δραστηριότητα 1η: Ο εκπαιδευτικός συστήνεται: Σπουδές, Εμπειρία, Εκπαιδευτική Φιλοσοφία. (2 λεπτά). Παρουσίαση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (στόχοι, αναμενόμενα αποτελέσματα). Παρουσίαση της μεθόδου αξιολόγησης, των κριτηρίων και των δεικτών. (5 περίπου λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα 2^η Γνωριμία με τους μαθητές: Κάθε μαθητής γίνεται με τυχαίο τρόπο ζευγάρι με συμμαθητή του και του παίρνει συνέντευξη (φύλλο εργασίας). Στην ολομέλεια ο ένας μαθητής παρουσιάζει τον άλλο. (20 περίπου λεπτά)</p> <p>Δραστηριότητα 3η: Το δίκτυο Για να ξεκινήσουμε, η ομάδα κάθεται σε κύκλο. Δίνουμε σε ένα από τα μέλη της ομάδας ένα κουβάρι. Αυτό το άτομο θα πει το όνομά του και κάτι για τον εαυτό του. Π.χ. «έχω ένα σκυλάκι» ή «μου αρέσει να παίζω βιντεοπαιχνίδια». Στη συνέχεια, κάθε μέλος της ομάδας που έχει αυτό το πράγμα κοινό σηκώνει το χέρι του. Το άτομο με το κουβάρι επιλέγει ένα άτομο και του το ρίχνει έχοντας κρατήσει την άκρη του νήματος. Το άτομο που θα πιάσει τη μπάλα ξετυλίγει ένα κομμάτι, το κρατάει στα χέρια του και πετάει το υπόλοιπο του κουβαριού σε κάποιον άλλον στον κύκλο. Όταν όλοι έχουν δεχτεί το κουβάρι και κρατάνε ένα σημείο του, δημιουργείται ένα δίκτυο και συνειδητοποιούμε τι μπορούμε να κάνουμε όλοι μαζί, όταν ο καθένας κάνει αυτό που του αναλογεί. Τοποθετούμε το δίκτυο στον τοίχο για να θυμάται ο καθένας τη συμβολή του και την αξία του στη λειτουργία της ομάδας. Συζητούμε για όλους τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους συνδεόμαστε μεταξύ μας. Αυτό θα δημιουργήσει μια αίσθηση ενότητας μεταξύ των μελών, καθώς απεικονίζει οπτικά μια σειρά από κοινά στοιχεία που μοιράζεται η ομάδα. Τα μέλη συνειδητοποιούν πόσο σημαντικό είναι να συνεργαστούν. Η δραστηριότητα βοηθάει να σχηματιστούν τα δομικά στοιχεία εκείνα που θα χρησιμεύσουν για την υπόλοιπη σχολική χρονιά. (15-17 περίπου λεπτά)</p> <p>Τελική συζήτηση- αναστοχασμός: Σε κύκλο οι μαθητές αναστοχάζονται για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε σε αυτό το πρώτο εργαστήριο και συμπληρώνουν φόρμα 1 ανατροφοδότησης όπως και στη λήξη των επόμενων</p>

<p>δραστηριότητες ανάπτυξης εμπιστοσύνης που θα βοηθήσουν τα μέλη/μαθητές να αισθανθούν ότι είναι χρήσιμοι για την ομάδα και ότι είναι άξιοι της εμπιστοσύνης των άλλων. Καθώς οι μαθητές χτίζουν σχέσεις εμπιστοσύνης, αρχίζουν να μαθαίνουν πώς να επικοινωνούν και να σχηματίζουν υποθέσεις προς διερεύνηση και να καθοδηγούν δίνοντας ξεκάθαρες οδηγίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με τις δραστηριότητες του εργαστηρίου βελτιώνονται οι επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών, δεξιότητες όπως η ενεργή ακρόαση, η επίλυση προβλήματος ή υποβολή καλών, αποτελεσματικών ερωτήσεων. 		<p>εργαστηρίων: «3 πράγματα που έμαθα, 2 ερωτήσεις που έχω, 1 άποψη που έχω». (2 λεπτά)</p> <p>Συγκεντρώνουμε τις φόρμες και τις μελετούμε, ώστε να αναπροσαρμόσουμε τις δραστηριότητες των επόμενων εργαστηρίων. Οι φόρμες θα αξιοποιηθούν στο 7^ο εργαστήριο της αξιολόγησης του προγράμματος.</p> <p>Αξιολόγηση: Οι μαθητές αξιολογούνται με στοχευμένη παρατήρηση της συμμετοχής τους</p> <p>Εργασία για το σπίτι: Διαγωνισμός: Δημιουργία λογότυπου του προγράμματος. (Προτείνεται να υλοποιηθεί με τη συνεργασία του καθηγητή των καλλιτεχνικών).</p>
<p>Στόχος είναι να υπογραφεί το συμβόλαιο της τάξης ως ένα από κοινού συνδιαμορφωμένο πλαίσιο σχετικά με τις προσδοκίες από τη συμπεριφορά στα εργαστήρια. Καθώς το πρόγραμμα δεξιοτήτων στοχεύει στην ενίσχυση της καλλιέργειας δεξιοτήτων, κατά τη διάρκεια ανάπτυξης των εργαστηρίων είναι σημαντική η συμμετοχή των μαθητών και η ανοιχτή μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Για την ενεργό συμμετοχή τους χρειάζεται να διαμορφωθεί εξ αρχής ένα περιβάλλον θετικό, ασφαλές, ανοικτό στην έκφραση απόψεων και</p>	<p>Πχ Φτιάχνουμε τους κανόνες της ομάδας μας</p> 	<p>Εισαγωγή: Ενημέρωση για τον στόχο του εργαστηρίου</p> <p>Δραστηριότητα 1^η: (σκέψου, μοιράσου με το ζευγάρι σου)</p> <p>Οι μαθητές καλούνται να θυμηθούν και να καταγράψουν δικές τους εμπειρίες από τάξεις όπου ένιωθαν άνετα να μοιράζονται τις ιδέες τους, καθώς και από τάξεις όπου δίσταζαν και γι' αυτό έμεναν σιωπηλοί. Ερωτήσεις που θα βοηθήσουν:</p> <p>Πότε έχεις νιώσει άνετα να μοιραστείς ιδέες σου και ερωτήσεις στην τάξη;</p> <p>Τι συνέβη εκείνες τις στιγμές και σε βοήθησε να αισθανθείς άνετα ώστε να μοιραστείς τις ιδέες σου και τις ερωτήσεις σου στην τάξη;</p> <p>Πότε είχες ιδέες ή ερωτήσεις που δεν τις μοιράστηκες στην τάξη;</p> <p>Τι συνέβη εκείνες τις στιγμές και σε έκανε να μη θέλεις να τις μοιραστείς;</p> <p>Οι μαθητές καταγράφουν σε στήλες (Φόρμα 2) τους παράγοντες που συντέλεσαν στη δημιουργία θετικού κλίματος και σκέφτονται τις συμπεριφορές που χρειάζεται</p>

συναίσθημάτων, όπου κανείς δεν θα φοβάται μήπως γελοιοποιηθεί.

Σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, οι μαθητές θα χρειαστεί να επικοινωνήσουν, να συνεργαστούν, να καταθέσουν τις προσωπικές τους εμπειρίες από τον κόσμο μιντιακού γραμματισμού, να διαφωνήσουν, να αντικρούσουν, να εμπλακούν σε συζητήσεις θεμάτων συμπεριφοράς στο διαδίκτυο, που σχετίζονται άμεσα με τη ζωή τους σήμερα. Όταν οι μαθητές ενθαρρύνονται να συνεισφέρουν ειλικρινά σε τέτοιες συζητήσεις με τις ιδέες τους και να διαχειρίζονται τις διαφορετικές οπτικές των άλλων μελών της ομάδας, τότε τα αποτελέσματα είναι θετικά και μπορούν να προκαλέσουν αλλαγή στάσεων και υιοθέτηση υγιών συμπεριφορών ζωής.

Η δημιουργία του συμβολαίου της τάξης στοχεύει στην προώθηση μιας κοινότητας όπου οι μαθητές αποδίδουν αξία στη διατύπωση διαφορετικών απόψεων, εκφράζουν τις απόψεις τους, σέβονται και ακούνε ενεργά τους άλλους.

Πιο πιθανή είναι η δέσμευση των μαθητών στην τήρηση των κανόνων ενός συμβολαίου, όταν οι ίδιοι οι μαθητές συμμετέχουν μαζί με τον εκπαιδευτικό στη δημιουργία αυτού του συμβολαίου. Η συμμετοχή τους στη συνδιαμόρφωση των κανόνων

να υιοθετήσουν, όταν αλληλεπιδρούν με συμμαθητές τους. Μοιράζονται τις εμπειρίες τους με το ζευγάρι τους.

Η αξιοποίηση των προσωπικών εμπειριών των μαθητών τους αφενός τους δίνει την ευκαιρία να αντιληφθούν ότι οι εμπειρίες τους και συνεπώς οι ίδιοι είναι σημαντικοί και αφετέρου τους προετοιμάζει να προβληματιστούν για το ποιοι κανόνες πρέπει να ισχύουν σε μια τάξη ώστε οι μαθητές να αισθάνονται ότι μπορούν να μοιράζονται ιδέες, να κάνουν ερωτήσεις, να κάνουν λάθη και να αναλαμβάνουν κινδύνους. Επιπλέον, το να ακούσουν τις απόψεις των άλλων συμμαθητών ενισχύει την ενσυναίσθηση και βοηθά τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν την ατομική τους ευθύνη στην ανάπτυξη και διατήρηση ενός περιβάλλοντος φιλόξενου, χωρίς αποκλεισμούς για όλους. Οι στήλες των ζευγαριών παρουσιάζονται και επισημαίνονται οι ομοιότητες και οι διαφορές. (10 λεπτά).

Δραστηριότητα 2^η :

Με την τεχνική της ιδεοθύελλας ζητούμε να δώσουν τον ορισμό της έννοιας του συμβολαίου και να μοιραστούν ιδέες για τον σκοπό των συμβολαίων και τι μπορούν αυτά να διαφυλάξουν. (3 λεπτά).

Δραστηριότητα 3^η: Χωρίζουμε τους μαθητές σε μικρές ομάδες των τριών-τεσσάρων μελών και τους ζητούμε να συζητήσουν για καταγράψουν τους τρεις κανόνες που εκείνοι θεωρούν ως πιο σημαντικούς προκειμένου να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν ένα περιβάλλον που ευνοεί τη συμμετοχή, το μοίρασμα και την ανάπτυξη. Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τους κανόνες της εξηγώντας γιατί τους θεωρεί σημαντικούς. (5 λεπτά).

Δραστηριότητα 4^η: Εντοπίζονται τα κοινά στοιχεία ανάμεσα στους κανόνες των ομάδων και καταρτίζεται ένας νέος κατάλογος, ο οποίος καταγράφεται στον πίνακα.

Ένας μαθητής αναλαμβάνει να διαβάσει δυνατά τους κανόνες.

Ακολουθεί συζήτηση για το εάν νιώθουν ότι έχουν συμπεριλάβει τους κανόνες που θεωρούν σημαντικούς για τη δημιουργία ενός κλίματος σεβασμού και αποδοχής. (10 περίπου λεπτά).

<p>εγγυάται τη δέσμευση στις προσδοκίες της ομάδας. Οι δραστηριότητες στοχεύουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων της συνεργασίας, της πρωτοβουλίας, της λήψης υπεύθυνης απόφασης. Οι μαθητές θα παράγουν ένα σύμβολο σωστής συμπεριφοράς ως έναν οδηγό που θα καθοδηγεί τις αλληλεπιδράσεις και τις συζητήσεις τους. Το σύμβολο της τάξης μπορεί να συζητείται και να τροποποιείται, όταν προκύπτουν ανάγκες και νέα προβλήματα.</p>		<p>Δραστηριότητα 5^η: Γράφεται σε ένα χαρτόνι η λίστα με τους κανόνες, υπογράφεται από όλους και αναρτάται σε εμφανές σημείο της τάξης. Αν ο χρόνος δεν επαρκεί ζητούμε έναν εθελοντή να γράψει το οριστικό σύμβολο μετά το σχολείο και στο επόμενο εργαστήριο το υπογράφουμε. (15 λεπτά) Τελική συζήτηση- αναστοχασμός: Σε κύκλο οι μαθητές αναστοχάζονται για τη διαδικασία που ακολούθησαν ως ομάδα και ως ολομέλεια για τη δημιουργία του συμβολαίου της τάξης. «Πώς δούλεψαν, τι πήγε καλά, τι χρειάζεται να γίνει την επόμενη φορά για να δουλέψουν καλύτερα;». Συμπληρώνουν τη φόρμα ανατροφοδότησης «3 πράγματα που έμαθα, 2 ερωτήσεις που έχω, 1 άποψη που έχω». (2 λεπτά) Αξιολόγηση: Μέσω παρατήρησης αξιολογείται η συμμετοχή στις συζητήσεις της ομάδας και της ολομέλειας και η συμβολή του μαθητή με ιδέες.</p>
<p>Οι σημερινοί μαθητές είναι συνεχώς συνδεδεμένοι και επικοινωνούν είτε με email είτε με μηνύματα στα κοινωνικά δίκτυα, στα blog μέσα και έξω από το σχολείο. Το να κατανοήσουν τον τρόπο ασφαλούς και αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης στο διαδίκτυο είναι εξαιρετικά σημαντική δεξιότητα ζωής. Καθώς οι σημερινοί μαθητές μεγαλώνουν, θα χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ολοένα και περισσότερο: για τη συμμετοχή τους π.χ. σε Ευρωπαϊκά προγράμματα του σχολείου, για την εγγραφή τους στο Πανεπιστήμιο σε μεταπτυχιακά προγράμματα, σε Πανεπιστήμια και Ιδρύματα για πρακτική άσκηση, για την εξεύρεση θέσης εργασίας και για την</p>	<p>Netiquette στα μέσα επικοινωνίας/ Επικοινωνώ ηλεκτρονικά</p> 	<p>Δραστηριότητα 1^η: Ζέσταμα: «Σας έχει τύχει ποτέ να μην κατανοήσετε απόλυτα το μήνυμα, κείμενο ή σχόλιο σε chat ή στην ηλεκτρονική αλληλογραφία;» «Σας έχει τύχει να παρεξηγήσουν άλλοι ή να μην κατανοήσουν απόλυτα το μήνυμά σας;» (1-2 λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα 2^η: Διανέμεται ερωτηματολόγιο σχετικά με τους κανόνες τους ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και διεξάγεται συζήτηση στη βάση των απαντήσεων. (Εναλλακτικά οι μαθητές παίζουν διαδικτυακό παιχνίδι). (10-15 λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα 3^η: Ο εκπαιδευτικός με παρουσίαση εξηγεί τους κανόνες για μια ένα επιτυχημένη γραπτή ηλεκτρονική αλληλογραφία. Οι μαθητές κρατούν σημειώσεις γράφοντας τους ιδέες που θεωρούν σημαντικότερες. (Εναλλακτικά ο εκπαιδευτικός δίνει το υλικό να το μελετήσουν οι μαθητές κατά τη διάρκεια τους δραστηριότητας που ακολουθεί). (5-6 λεπτά)</p> <p>Δραστηριότητα 4^η: Χωρίζουμε τους μαθητές σε ζευγάρια και ζητούμε από τον έναν να στείλει στον άλλο μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που να παραβιάζει την εθιμοτυπία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ζητούμε από τον παραλήπτη να διορθώσει το μήνυμα και να το επιστρέψει στον αποστολέα. (10 λεπτά)</p>

επικοινωνία και διασύνδεση με τους συναδέλφους τους. Στόχος του εργαστηρίου είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τι σημαίνει καλή γραπτή διαδικτυακή επικοινωνία και να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας. Να γνωρίσουν ορισμένους από τους τρόπους αποτελεσματικής επικοινωνίας. Να κατανοήσουν ότι η αποτελεσματική επικοινωνία είναι βασική για την επιτυχία στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή.

Δραστηριότητα: 5^η: Βλέπουμε το βίντεο

<https://saferinternet4kids.gr/video/netiquette/>.

Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια στη βάση των ερωτήσεων:

Γιατί είναι σημαντικοί οι κανόνες συμπεριφοράς κατά την επικοινωνία στο Διαδίκτυο; (όλες οι απαντήσεις τους είναι αποδεκτές)

Ποιες είναι μερικές καλές πρακτικές για την ηλεκτρονική μας επικοινωνία; (αποφεύγουμε άγνωστα ακρωνύμια, χρησιμοποιούμε ξεκάθαρες γραμμές θέματος, σκεφτόμαστε δύο φορές πριν στείλουμε ένα email ή κάνουμε μια δημοσίευση στο διαδίκτυο ή συμβουλευόμαστε τις συχνές ερωτήσεις ενός ιστότοπου).

Τι πρέπει να αποφεύγουμε; (τη χρήση κεφαλαίων γραμμάτων, τη σύνταξη μακροσκελών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τη δημοσίευση ανεπιθύμητων μηνυμάτων ή την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε μεγάλο αριθμό παραληπτών)

Πώς μπορούμε να αποδώσουμε συναισθήματα σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα; (χρησιμοποιώντας, κεφαλαία γράμματα μόνο όπου χρειάζεται να δώσουμε έμφαση, σημεία στίξης. Φατσούλες χρησιμοποιούμε μόνο σε φιλικό επίπεδο). (6-8 λεπτά)

Τελική συζήτηση- αναστοχασμός: Σε κύκλο οι μαθητές αναστοχάζονται για τη διαδικασία που ακολούθησαν.

«Πώς δούλεψαν, τι πήγε καλά, τι χρειάζεται να γίνει την επόμενη φορά για να δουλέψουν καλύτερα;».

Συμπληρώνουν τη φόρμα ανατροφοδότησης «3 πράγματα που έμαθα, 2 ερωτήσεις που έχω, 1 άποψη που έχω». (2 λεπτά).

Αξιολόγηση με εισιτήριο εξόδου: Επιλέξτε το σωστό

Το Netiquette είναι:

1. Η σωστή συμπεριφορά και η εθιμοτυπία στο διαδίκτυο.
2. Όρος για το τεχνικό μέρος του διαδικτύου.
3. Το ψηφιακό χάσμα.

Η κατανόηση του Netiquette θα σε βοηθήσει:

1. Να πάρεις μεγαλύτερο βαθμό
2. Να αποκτήσεις καλούς τρόπους στο διαδίκτυο
3. Να κερδίζεις στα ηλεκτρονικά παιχνίδια

(Αν και οι κανόνες είναι ρευστοί, η τήρησή τους βοηθά να είμαστε περισσότερο αποδεκτοί) (2 λεπτά).

Στόχοι του εργαστηρίου είναι η καλλιέργεια των δεξιοτήτων της συνεργασίας, της επικοινωνίας και της κριτικής σκέψης. Επικοινωνώντας με τους συμμαθητές τους και συνεργαζόμενοι οι μαθητές στόχος είναι να κατανοήσουν τι είναι ένα ψηφιακό αποτύπωμα, σε τι χρησιμοποιείται.

Να κατανοήσουν πώς διαμορφώνεται το ψηφιακό αποτύπωμα, ώστε να επιλέγουν και να ελέγχουν τι ίχνη αφήνουν πίσω τους με την παρουσία τους στο διαδίκτυο.

Να κατανοήσουν πώς οι καθημερινοί χρήστες του διαδικτύου μπορούν να δημιουργήσουν ένα μεγάλο ψηφιακό αποτύπωμα.

Να κατανοήσουν πώς οι νόμοι περί απορρήτου μπορούν να επηρεάσουν το ψηφιακό τους αποτύπωμα.

Να αποκτήσουν δεξιότητες ώστε να μειώσουν το ψηφιακό τους αποτύπωμα και να προστατευτούν από την απώλεια του απορρήτου στο διαδίκτυο. Τις δεξιότητες αυτές θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές για να κάνουν υπεύθυνες επιλογές σχετικά με τις διαδικτυακές τους δραστηριότητες και τις πληροφορίες που αφήνουν πίσω τους.

Το ψηφιακό μου αποτύπωμα

Αφόρμηση: Ρωτούμε τους μαθητές πότε νομίζουν ότι αρχίζει να δημιουργείται το ψηφιακό αποτύπωμα. Τους αφήνουμε λίγο να σκεφτούν και να απαντήσουν. Προβάλλουμε εικόνα από υπέρηχο εμβρύου και διαπιστώνουν ότι το ψηφιακό αποτύπωμα των παιδιών κάποιες φορές δημιουργείται πριν ακόμη από τη γέννησή τους από υπερήφανες μητέρες που βιάζονται να ανακοινώσουν σε διαδικτυακούς φίλους το ευτυχές γεγονός.

Τους ρωτούμε πότε νομίζουν ότι παύει να υπάρχει. Προβάλλουμε εικόνα που αποτυπώνει το γεγονός ότι το ψηφιακό αποτύπωμά ενός ατόμου συνεχίζει να υπάρχει και μετά τον θάνατό του. Εκφράζονται οι πρώτες εντυπώσεις (2-3 λεπτά).

Δραστηριότητα 1^η : Με ιδεοθύελλα δίνουμε τον ορισμό του ψηφιακού αποτυπώματος (*Είναι οι προσωπικές πληροφορίες που αφήνουμε κατά την πλοήγηση μας στο Διαδίκτυο με οποιοδήποτε φυλλομετρητή: όταν συμμετέχουμε σε ομάδες συζητήσεων, όταν στέλνουμε ή λαμβάνουμε μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αλλά και στιγμιαία μηνύματα (Instant Messages), όταν αλληλεπιδρούμε στα κοινωνικά δίκτυα, όπως Instagram, WhatsApp, Facebook κλπ. και στα ιστολόγια του Διαδικτύου*).

Δίνουμε επίσης τα χαρακτηριστικά του: Συνεχώς αυξάνεται, είναι μόνιμο, δεν εξαρτάται μόνο από εμάς. Κάνουμε διάκριση ανάμεσα στο φανερό (ενεργό) και το κρυφό (παθητικό) ψηφιακό αποτύπωμα. *Ενεργό ψηφιακό αποτύπωμα: όλες οι πληροφορίες που μοιράζεται ένας χρήστης διαδικτυακά με τη θέλησή του και εν γνώσει του (δεδομένα σε κοινωνικά μέσα κ.τ.λ.) Παθητικό ψηφιακό αποτύπωμα: τα ίχνη των δεδομένων που μένουν στο διαδίκτυο ή συλλέγονται εν αγνοία του χρήστη κυρίως για σκοπούς στοχευμένης διαφήμισης.* (5-6 λεπτά).

Δραστηριότητα 2^η : Προβάλλουμε βίντεο για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου - και οι μαθητές συζητούν σε μικρές ομάδες τις αλλαγές που επέφερε ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (GDPR) στη συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς.

<https://www.youtube.com/watch?v=RBUCWxz7ODM>. Στην ολομέλεια μοιράζονται τα σχόλιά τους. (8-10 λεπτά).

		<p>Δραστηριότητα 3^η : Μελετούν ατομικά κείμενο με οδηγίες του Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου Κύπρου σχετικά με τρόπους προστασίας της ιδιωτικότητας στο διαδίκτυο https://internetsafety.pi.ac.cy/teenagers-privacy-violation . Σημειώνουν σε φύλλο εργασίας με (V) ποιους τρόπους αντιμετώπισης εφαρμόζουν ήδη και ποιους έχουν σκοπό να εφαρμόσουν στο μέλλον. Μοιράζονται τις σημειώσεις τους με το ζευγάρι τους. (10-12 περίπου λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα 4^η : Οι μαθητές διαβάζουν οδηγίες για την προστασία των κωδικών και δημιουργούν φανταστικούς κωδικούς. Μοιράζονται με το ζευγάρι τους τη μέθοδο που ακολούθησαν για τη δημιουργία των κωδικών και ελέγχουν πόσο ισχυροί είναι επισκεπτόμενοι ιστοσελίδες/ελεγκτές. (8-10 λεπτά).</p> <p>Τελική συζήτηση- αναστοχασμός: Σε κύκλο οι μαθητές αναστοχάζονται για τη διαδικασία που ακολούθησαν ως ομάδα και ως ολομέλεια. «Πώς δούλεψαν, τι πήγε καλά, τι χρειάζεται να γίνει την επόμενη φορά για να δουλέψουν καλύτερα;». Συμπληρώνουν τη φόρμα ανατροφοδότησης «3 πράγματα που έμαθα, 2 ερωτήσεις που έχω, 1 άποψη που έχω». (2 λεπτά).</p> <p>Αξιολόγηση: Παρατήρηση της συμμετοχής των μαθητών στις δραστηριότητες ιδεοθύελλας, συζήτησης.</p> <p>Δραστηριότητα για το σπίτι: Οι μαθητές κάνουν αναζήτηση του ψηφιακού τους αποτυπώματος συμπεριλαμβάνοντας φωτογραφίες και βίντεο και καταγράφουν επιγραμματικά τα αποτελέσματα. Θα ήθελαν να διαγράψουν κάτι;</p>
<p>Το εργαστήριο παρέχει κάλυψη βασικών θεμάτων που σχετίζονται με την ψηφιακή ταυτότητα και το απόρρητο (ποιος μπορεί να βλέπει τα προφίλ μας και γιατί, ποια είναι τα αποτελέσματα). Στόχος του εργαστηρίου είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τι συνέπειες μπορεί να έχει η</p>	<p>Η διαδικτυακή μου φήμη</p> 	<p>Δραστηριότητα 1η: Προβολή βίντεο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2012 https://www.youtube.com/watch?v=Ib4dWdw0hW8&t=54s και προβληματισμός για το πώς η διαδικτυακή φήμη μπορεί να επηρεάσει την καριέρα και την επαγγελματική ζωή του νέου. (2-3 λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα 2^η: Παρουσίαση στατιστικών: «Μελέτες δείχνουν ότι 79% των εργοδοτών στις ΗΠΑ και 59% στη Γερμανία χρησιμοποιούν δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες για την εξέταση υποψήφιων εργαζόμενων και 70% των</p>

ανάρτηση μιας φωτογραφίας, μιας πληροφορίας, ενός σχολίου ή μηνύματος. Να κατανοήσουν τις επιπτώσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και να συνειδητοποιήσουν πώς η ψηφιακή τους φήμη μπορεί να επηρεάσει την ενήλικη ζωή τους και τον επαγγελματικό τους βίο.

Στόχος επίσης του εργαστηρίου είναι να καλλιεργήσει δεξιότητες στους μαθητές, ώστε να μειώσουν το ψηφιακό τους αποτύπωμα και να διαχειρίζονται την ψηφιακή τους ταυτότητα με αυτοπεποίθηση.

Να αναπτύξουν δεξιότητες κριτικής σκέψης και να κατανοήσουν πώς να χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να επωφεληθούν επαγγελματικά και πώς να προστατεύονται από τους κινδύνους που απειλούν τη διαδικτυακή τους φήμη.

Τέλος το εργαστήριο τους δίνει την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας.

εργοδοτών στις ΗΠΑ έχει απορρίψει υποψήφιο εξαιτίας της αρνητικής διαδικτυακής του φήμης.»

Συζήτηση σε ομάδες: Γιατί κατά τη γνώμη σας οι εργοδότες αναζητούν πληροφορίες στο διαδίκτυο για τους εργαζομένους τους; Ποιες πληροφορίες τους ενδιαφέρουν; (στοιχεία δημιουργικότητας, προσόντα, στοιχεία κουλτούρας κλπ). (4-5 λεπτά).

Δραστηριότητα 3^η: Δραματοποίηση: «Υποθέστε ότι είστε ο νεαρός στο βίντεο που απορρίπτουν λόγω των αναρτήσεών του στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Προετοιμάστε ομαδικά την προφορική απάντησή σας».

Ακολουθεί παρουσίαση από τις ομάδες της- Συζήτηση. (15 λεπτά περίπου).

Δραστηριότητα 2^η: Προβάλλουμε την παρουσίαση από την ιστοσελίδα SaferInternet4Kids *Για ένα ασφαλέστερο διαδίκτυο* <https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/diadiptyaki-fhmh/> σχετικά με τον ορισμό, τον τρόπο που διαμορφώνεται η διαδικτυακή μας φήμη, τους τρόπους προστασίας της. Οι μαθητές κρατούν σημειώσεις με τις πιο σημαντικές ιδέες, τις οποίες μοιράζονται με τους συμμαθητές τους. Διαπιστώνουμε συμπερασματικά ότι δεν μπορούμε να αποφύγουμε τη δημιουργία της ψηφιακής μας ταυτότητας, ωστόσο, μπορούμε να τη βελτιώσουμε και να την εμπλουτίσουμε. (5-6 λεπτά).

Δραστηριότητα 3^η: Ζητούμε από τους μαθητές ομαδικά να επισκεφτούν το προφίλ σε δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα ενός πετυχημένου δημόσιου προσώπου (αθλητή, λογοτέχνη, εκπαιδευτικού, πνευματικού ανθρώπου ή πολιτικού) και να παρατηρήσουν τις αναρτήσεις του, τις φωτογραφίες, το υλικό που διαμοιράζει και τις ειδήσεις που σχολιάζει. Διαλέγουν 3 από αυτές και τις παρουσιάζουν σύντομα εστιάζοντας στις εντυπώσεις που δημιουργούν οι συγκεκριμένες αναρτήσεις. (8-10 λεπτά).

Δραστηριότητα 4^η: Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν με τη μορφή ιδεοθύελλας και να καταγράψουν τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν το ψηφιακό τους αποτύπωμα. (3-4 λεπτά).

Τελική συζήτηση- αναστοχασμός: Σε κύκλο οι μαθητές αναστοχάζονται για τη διαδικασία που ακολούθησαν ως ομάδα και ως ολομέλεια. «Πώς δούλεψαν, τι πήγε καλά, τι

		<p>χρειάζεται να γίνει την επόμενη φορά για να δουλέψουν καλύτερα;». Συμπληρώνουν τη φόρμα ανατροφοδότησης «3 πράγματα που έμαθα, 2 ερωτήσεις που έχω, 1 άποψη που έχω». (2 λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα για το σπίτι: Οι μαθητές διατρέχουν τη σχολική έκδοση των δικαιωμάτων του παιδιού (https://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-5/part-3/documents-and-teaching-material-1/) και εντοπίζουν ποιο δικαίωμα παραβιάζεται με την καταγραφή του ψηφιακού αποτυπώματος. Προβληματίζονται γιατί η προστασία αυτού του δικαιώματος είναι σημαντική για τη ζωή του παιδιού. (Ουσιαστικά πρόκειται για το δικαίωμα του παιδιού να κάνει λάθη).</p>
<p>Το εργαστήριο στοχεύει να αναπτύξει στους μαθητές δεξιότητες κατανόησης των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών επιπτώσεων που επιφέρουν οι εφαρμογές των μεγάλων συστημάτων δεδομένων. Να αξιολογήσουν την προσφορά των Μεγάλων Δεδομένων στην υγεία, την εκπαίδευση, την οικονομία αλλά και τους πολλαπλούς κινδύνους, όπως είναι η απειλή της ιδιωτικής ζωής, η αύξηση και η μεταβίβαση της επιτήρησης/παρακολούθησης, η ενίσχυση των υφιστάμενων ανισοτήτων και η ενίσχυση των διακρίσεων.</p> <p>Το εργαστήριο στοχεύει να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές για τις κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές επιπτώσεις των Μεγάλων Δεδομένων. Να αναπτύξει στους μαθητές δεξιότητες κριτικού στοχασμού των πρακτικών που χρησιμοποιούν τα Μεγάλα Δεδομένα.</p>	<p>Τα Μαζικά Δεδομένα (BIG DATA) και οι εφαρμογές τους</p> 	<p>Αφόρμηση: Γράφουμε στον πίνακα: «<u>Big Data: Το νέο νόμισμα του ψηφιακού κόσμου</u>» για να εγείρουμε την περιέργεια του μαθητή.</p> <p>Δραστηριότητα 1^η: Διανέμουμε <u>κείμενο</u> μικρής έκτασης σχετικά με τις τον ορισμό και τις πρακτικές λειτουργίες των Μαζικών Δεδομένων και τους καλούμε να σχολιάσουν τον χαρακτηρισμό «νέο νόμισμα». Ακολουθούν διευκρινίσεις, επίλυση αποριών. Πώς μετριοούνται τα Μαζικά Δεδομένα; Τι είναι το Byte; (5-6 λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα 2^η: Αγώνας λόγου: Μαζικά δεδομένα, το νέο νόμισμα του διαδικτύου. Χωρίζουμε τους μαθητές σε τρεις ομάδες. Η 1^η ομάδα αναλαμβάνει να επιχειρηματολογήσει υπέρ της συγκέντρωσης και της ανάλυσης των Μαζικών Δεδομένων με τη βοήθεια της Τεχνητής Νοημοσύνης σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο εστιάζοντας στην επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα, ενώ η 2^η ομάδα αναλαμβάνει να επιχειρηματολογήσει κατά των Μαζικών Δεδομένων. Η 3^η ομάδα ως ομάδα των ειδικών, αναλαμβάνει να συνθέσει τις απόψεις προτείνοντας τρόπους μείωσης των κινδύνων. Στους μαθητές διανέμεται υποστηρικτικό <u>υλικό</u> του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα Μαζικά Δεδομένα. (20 λεπτά).</p> <p>Δραστηριότητα 3^η: Ομαδικά διατηρώντας τη σύνθεση των ομάδων της προηγούμενης δραστηριότητας δημιουργούν ψηφιακή αφίσα για τα Μαζικά Δεδομένα για να εκφράσουν οπτικά τα συναισθήματα και τις ιδέες που συντέθηκαν και να διευκολύνουν στο πλαίσιο της ομάδας</p>

Είναι σημαντικό οι σημερινοί μαθητές και αυριανοί πολίτες να αρχίσουν να κατανοούν τα Big Data και τις πρακτικές τους για να καταστούν ικανοί να σχηματίζουν απόψεις εμπειριστατωμένες και να κάνουν υπεύθυνες επιλογές στη ζωή τους.
 Τέλος, με τη δημιουργία της αφίσας οι μαθητές θα καλλιεργήσουν της δεξιότητες της δημιουργικότητας, της συνεργασίας, θα ασκηθούν στην ενεργητική ακρόαση, θα εκφράσουν τις απόψεις τους και τέλος θα μετασηματίσουν τις απόψεις τους σε δράση.

για καλύτερη διατήρηση των πιο σημαντικών πτυχών σχετικά με:

- Τις προοπτικές που ανοίγονται από την ανάλυση των Μαζικών Δεδομένων με τη βοήθεια της Τεχνητής Νοημοσύνης.
- Τους κινδύνους που συνεπάγεται σε ηθικό επίπεδο η εκχώρηση των προσωπικών μας δεδομένων.
- Προστασία προσωπικών δεδομένων στο διαδικτυακό περιβάλλον.

Κάθε ομάδα δημιουργεί μία ψηφιακή αφίσα με οπτικές παραστάσεις αυτού που θεώρησε σημαντικό σχετικά με το θέμα που ανέλαβε.
 Οι μαθητές παρουσιάζουν με τη βοήθεια βιντεοπροβολέα το αποτέλεσμα της δικής τους ομάδας, τα συναισθήματα και τις ιδέες τους.
 Οι αφίσες ανεβαίνουν σε ομάδες, κοινωνικά δίκτυα του σχολείου, εκτυπώνονται και αναρτώνται σε εμφανές σημείο της τάξης ή του σχολείου. Χρησιμοποιούνται επίσης για να υποστηρίξουν οπτικά εκδήλωση των μαθητικών κοινοτήτων για τα Μαζικά Δεδομένα. (15-17 λεπτά).

Ακολουθεί η τελική συζήτηση- αναστοχασμός: Σε κύκλο οι μαθητές αναστοχάζονται για τη διαδικασία που ακολούθησαν ως ομάδα και ως ολομέλεια. «Πώς δούλεψαν, τι πήγε καλά, τι χρειάζεται να γίνει την επόμενη φορά για να δουλέψουν καλύτερα;». Συμπληρώνουν τη φόρμα ανατροφοδότησης «3 πράγματα που έμαθα, 2 ερωτήσεις που έχω, 1 άποψη που έχω». (2 λεπτά).

Ως δραστηριότητα για το σπίτι οι μαθητές ετοιμάζουν βασικές συμβουλές καλής χρήσης του διαδικτύου τις οποίες θα μοιραστούν με τους μικρότερους μαθητές γειτονικού δημοτικού σχολείου.

Οι μαθητές συνήθως δεν αξιολογούν σωστά τις γνώσεις τους και με αυτήν τη δραστηριότητα τούς βοηθούμε να συνειδητοποιήσουν όλα όσα καινούργια συνάντησαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων του προγράμματος.

Στόχος είναι:

- Να θυμηθούμε όσα έγιναν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων και όσα οι μαθητές έμαθαν.
- Να τεθούν πτυχές και θέματα για διαπραγμάτευση και ανάπτυξη σε μελλοντικό χρόνο.
- Να αξιολογηθεί το πρόγραμμα ώστε να υπογραμμιστούν τα δυνατά και αδύνατα σημεία του για πιθανή βελτίωση και εμπλουτισμό του.
- Να δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές να εκφράσουν τα συναισθήματά τους για το εργαστήριο και όλα όσα έμαθαν.

Στο τέλος του εργαστηρίου είναι σημαντικό επίσης να δώσουμε την ευκαιρία στους μαθητές να μοιραστούν τις τελικές εντυπώσεις και να δημιουργηθεί μια ατμόσφαιρα ομαδικότητας όπου όλοι έχουν φωνή μέσα στην τάξη. Σε αυτό το πλαίσιο η δραστηριότητα με τις κάρτες Dixit μπορεί να αποτελέσει μια ευκαιρία για δημιουργική σκέψη, καθώς προκαλεί συνειρμούς και ενθαρρύνει

Αξιολόγηση του προγράμματος

Δραστηριότητα 1^η:

Διαβάζουμε (αποφεύγοντας τις επαναλήψεις) από τις φόρμες ανατροφοδότησης των προηγούμενων εργαστηρίων τα πράγματα που έμαθαν οι μαθητές, τις ερωτήσεις που διατύπωσαν, τις απόψεις που διαμόρφωσαν. (10 λεπτά).

Δραστηριότητα 2^η: Συζητούμε θέματα και πτυχές που θα ήθελαν να διερευνήσουμε, δραστηριότητες που θα ήθελαν να αναπτύξουν την επόμενη σχολική χρονιά (αν πρόκειται το εργαστήριο να εφαρμοστεί στις τάξεις Α και Β του γυμνασίου). (5 λεπτά).

Δραστηριότητα 3η: Ευκαιρία να λάβουμε feedback. Η παρακάτω δραστηριότητα είναι ένας διασκεδαστικός τρόπος να αξιολογήσουν οι μαθητές το πρόγραμμα. Ζητούμε από τους μαθητές να κάνουν έναν κύκλο και εξηγούμε 3 τύπους κινήσεων που πρέπει οι μαθητές να κάνουν ανάλογα με το αν συμφωνούν ή όχι με τις δηλώσεις μας.

- 1) Ναι, συμφωνώ, μου αρέσει: σηκώνουν τα χέρια ψηλά
 - 2) Όχι, Δεν συμφωνώ, δεν μου αρέσει: τα χέρια στο ύψος του ώμου
 - 3) Έτσι κι έτσι, δεν είμαι σίγουρος: τα χέρια πιάνουν το πρόσωπο και κουνάνε το κεφάλι γρήγορα δεξιά αριστερά.
- Διατυπώνουμε δηλώσεις σχετικά με διάφορες πτυχές της αξιολόγησης του προγράμματος, δίνοντας χρόνο σε κάθε μέλος να δείξει τη στάση του κάνοντας την κατάλληλη κίνηση. (5 λεπτά).

Δραστηριότητα 4^η: Προβάλλουμε φωτογραφίες που πάρθηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων και βίντεο, και μοιραζόμαστε ιστορίες και γεγονότα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια των επτά συναντήσεων. (8-10 λεπτά).

Δραστηριότητα 5^η:

Προβάλλουμε κάρτες που μπορούν να προκαλέσουν δημιουργικούς προβληματισμούς. Μπορεί να χρησιμοποιηθούν άλλες κάρτες, π.χ. εικόνες λουλουδιών. Καλούμε να τις παρατηρήσουν προσεχτικά και να επιλέξουν με το μυαλό τους αυτήν που θα τους βοηθήσει να απαντήσουν στην ερώτηση: “Τι είναι αυτό που παίρνετε μαζί σας από το πρόγραμμά μας;”

Στη συνέχεια οι μαθητές μοιράζονται την επιλογή τους και τις σκέψεις τους, μια λέξη, ένα συναίσθημα ένα

<p>τους μαθητές να ξεφύγουν από τις τυπικές απαντήσεις.</p>		<p>συμπέρασμα με το οποίο φεύγουν από το εργαστήριο. (15 λεπτά).</p> <p>Εργασία για το σπίτι: Προετοιμασία της παρουσίασης για τη διάχυση στο πλαίσιο εκδήλωσης των μαθητικών κοινοτήτων, και συγγραφή άρθρου για το blog του σχολείου.</p>
---	--	---

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

Μακέλη, Γραμματή. "Ας δουλέψουμε μαζί: η λειτουργία της ομάδας, η δουλειά με την ομάδα." (2018). Eubanks, V. (2018). Automating Inequality: How High-Tech Tools Profile, Police, and Punish the Poor. New York: Basic Books.
Martin's Press.

Hoofnagle, C. J., van der Sloot, B., & Borgesius, F. Z. (2019). "The European Union general data protection regulation: what it is and what it means", Information & Communications Technology Law, 28(1), 65-98

Manheim, K. M., & Kaplan, L. (2018). "Artificial Intelligence: Risks to Privacy and Democracy", 21 Yale J.L. & Tech. 106 (2019), 106-188.

<https://www.youtube.com/watch?v=qc0qS6bjpl>

<https://saferinternet4kids.gr/video/netiquette/>

<https://edoc.coe.int/en/internet/7515-internet-literacy-handbook.html>

<https://internet-safety.sch.gr/index.php/component/k2/item/180>

<https://www.saferinternet.gr/index.php?parentobjId=Page3>

<https://socialpolicy.gr/2014/11/unicef-%CF%84%CE%BF-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%B4%CE%AF%CE%BA%CF%84%CF%85%CE%BF-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CF%85%CF%80%CE%B7%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%AF%CE%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9.html>

<https://www.saferinternet.gr/index.php?childobjId=Text1837&parentobjId=Category23&objId=Ca>

<https://www.saferinternet.gr/index.php?childobjId=Text1837&parentobjId=Category23&objId=Ca>

<https://www.saferinternet.gr/index.php?childobjId=Text1837&parentobjId=Category23&objId=Ca>

<https://www.europol.europa.eu/>

<https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/evaluation-gesturemeter.2810/>

<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/24547/1/VentziouPanagiotaPolinaMsc2020.pdf>

<https://www.youtube.com/watch?v=AU66C6HePfg>

<https://www.youtube.com/watch?v=ebJnKoZwAnI>

<https://youth-life.gr/images/bestrong/4/enimerotiko5.pdf>

<https://www.youtube.com/watch?v=lb4dWdw0hW8&t=54s>

<https://internetsafety.pi.ac.cy/>

<https://www.youtube.com/watch?v=RBUcWxz7ODM>

<https://www.youtube.com/watch?v=AU66C6HePfg>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας
Αστυνομική διεύθυνση Δίωξη ηλεκτρονικού εγκλήματος
ΜΚΟ

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Επιδείξεις

Η συνολική αξιολόγηση μπορεί να υλοποιηθεί με [ερωτηματολόγιο](#) αξιολόγησης του προγράμματος

Διάχυση:

Ανάρτηση ψηφιακών αφισών σε ιστολόγιο και μέσα κοινωνικής δικτύωσης του σχολείου

Εκτύπωση των αφισών και ανάρτησή τους σε εμφανή σημεία στον χώρο του σχολείου

Παρουσίαση στο πλαίσιο εκδήλωσης των μαθητικών κοινοτήτων

Συγγραφή άρθρου για το blog του σχολείου.

Σημειώσεις:

Σύνδεση με το αναλυτικό πρόγραμμα:

της Νεοελληνικής Γλώσσας Α΄ Γυμνασίου Ενότητα 2η Επικοινωνία στο σχολείο και Ενότητα 3η Πολυτροπικότητα

της Νεοελληνικής Γλώσσας Β΄ Γυμνασίου: Ενότητα 5η Συζητώντας για την εργασία και το επάγγελμα και Ενότητα 6η

Παρακολουθώ, ενημερώνομαι και ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ)

της Νεοελληνικής Γλώσσας Γ΄ Γυμνασίου: Ενότητα 8η Μπροστά στο Μέλλον

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1

Φύλλο εργασίας συνέντευξης γνωριμίας των μαθητών

Ημερομηνία

Όνομα

Συνέντευξη από τον/τη συμμαθητή/ριά μου.....

Με μία λέξη περίγραψε το σχολείο

Τι σου αρέσει να κάνεις τον ελεύθερό σου χρόνο;

Γράψε μία λέξη που σε περιγράφει ως άτομο.

Πόσο χρόνο αφιερώνεις την ημέρα σερφάροντας στο διαδίκτυο;

Την προηγούμενη χρονιά χρησιμοποίησες το διαδίκτυο για τα μαθήματά σου;

Έχεις λογαριασμό σε κάποιο κοινωνικό δίκτυο;

Ποιο είναι το αγαπημένο σου βιντεοπαιχνίδι;

Πόσες ώρες την εβδομάδα αφιερώνεις σε αυτό το παιχνίδι;

Χρησιμοποιείς λάπ τοπ ή κινητό για να μπαίνεις στο ίντερνετ;

Ξέρεις κάποιον ή κάποια που έχει δημιουργήσει ψεύτικο προφίλ στα κοινωνικά δίκτυα;

Κατά τη γνώμη σου σωστά απαγορεύονται τα κινητά στο σχολείο;

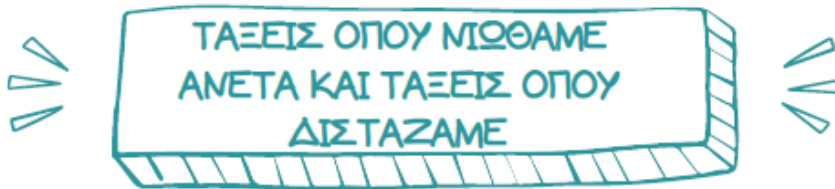
Πες μας ένα πράγμα για το οποίο είσαι υπερήφανος.

Τι είναι αυτό που περιμένεις από το εργαστήριο για τον γραμματισμό στα μέσα;

Τι φέρνεις στο εργαστήριο;

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2 (Φόρμα 2)

Ομάδα: _____

Χωρισμένοι σε ζευγάρια συζητήστε και καταγράψτε στη μία στήλη τις εμπειρίες σας από τάξεις όπου νιώθατε άνετα να πείτε τις σκέψεις σας και στην άλλη από τάξεις όπου διστάζατε.

ΕΝΙΩΘΑ ΑΝΕΤΑ
 ΟΤΑΝ

ΔΙΣΤΑΖΑ
 ΟΤΑΝ

--	--

Οι στήλες παρουσιάζονται, εμψυχώνονται από τις στήλες των άλλων ζευγαριών και του εκπαιδευτικού, διευκρινίζονται οι ομοιότητες και οι διαφορές και διατυπώνονται προτάσεις.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 3

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ένα email πρέπει να απαντιέται:

1. Το συντομότερο δυνατόν.
2. Μετά από μερικές ημέρες
3. Μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα

(Υπάρχουν φορές που χρειάζεται μια καθυστέρηση να απαντήσουμε σε ένα email, ειδικά αν είμαστε θυμωμένοι για κάτι. Αν το μήνυμα φύγει, δεν ξαναγυρνά. Μπορούμε να το γράψουμε και να το σώσουμε ως πρόχειρο ώστε μετά από εύλογο χρονικό διάστημα να το επεξεργαστούμε εκ νέου, να το συμπληρώσουμε και να το αποστείλουμε)

Ένα μήνυμα με κεφαλαία γράμματα σημαίνει:

1. Ότι φωνάζεις
2. Τίποτε ιδιαίτερο
3. Ότι το μήνυμα είναι σημαντικό

(Τα κεφαλαία χρησιμοποιούνται για έμφαση. Χρησιμοποίησέ τα μόνο σε αυτήν την περίπτωση. Όταν χρησιμοποιείς σε όλο το κείμενο κεφαλαία είναι σαν να φωνάζεις)

Συμπλήρωσε τη γραμμή του θέματος

4. Μόνο όταν γράφεις ένα επίσημο μήνυμα
5. Μόνο σε προσωπικό μήνυμα
6. Μόνο αν ο παραλήπτης το απαιτεί
7. Σε όλα τα μηνύματα

(Οι περισσότεροι δεχόμαστε κάθε μέρα μεγάλο αριθμό μηνυμάτων. Χρησιμοποιούμε τη γραμμή του θέματος για να εκτιμήσουμε κατά πόσο μας αφορά το περιεχόμενο του μηνύματος)

Η χρήση emoji σε ένα μήνυμα είναι:

1. Παιδαριώδης και δεν θα πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται
2. Αποδεκτή, όταν χρησιμοποιείται σε ανεπίσημο μήνυμα σποραδικά.
3. Απόλυτα αποδεκτή

(Στον προφορικό λόγο έχουμε τον τόνο της φωνής, της κινήσεις του σώματος για να αποκαλύψουμε περισσότερα για τα συναισθήματά μας, γεγονός που δεν διαθέτουμε στην ηλεκτρονική επικοινωνία και έτσι δυσκολεύεται η ερμηνεία των συναισθημάτων μας. Οι φατσούλες βοηθούν τον αναγνώστη στην ανεπίσημη αλληλογραφία μας να καταλάβει αν είμαστε ευχαριστημένοι, θυμωμένοι, χαρούμενοι. Ωστόσο προσοχή στο μέτρο).

Λαμβάνεις υπόψη σου τη γραμματική, τα σημεία στίξης και το συντακτικό:

1. Μόνο όταν στέλνεις μήνυμα σε φίλους
2. Μόνο όταν στέλνεις μήνυμα στον εκπαιδευτικό
3. Πάντα
4. Όταν έχεις χρόνο να διορθώσεις το κείμενο

(Είναι αποδεκτό σε ένα βιαστικό ανεπίσημο μήνυμα προς τους φίλους να υπάρχουν λάθη. Ωστόσο καλό είναι πάντα να δίδεται η απαραίτητη προσοχή στους γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες.)

Δεν είναι λάθος να προωθείς ένα μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας αν:

5. ο αποστολέας δεν το έχει στείλει ως εμπιστευτικό
6. ο αποστολέας σου έχει δώσει την άδεια να το προωθήσεις

7. περιέχει ενδιαφέρουσες πληροφορίες
(Μόνο αν έχεις την άδεια του συγγραφέα ή είσαι σίγουρος ότι δεν θα έχει αντιρρήσεις. Δεν πρέπει ποτέ να κοινοποιήσεις σε ομάδα ένα προσωπικό μήνυμα, ή μια λίστα αλληλογραφίας χωρίς τη συγκατάθεση του συγγραφέα)

Ο χρυσός κανόνας στο Netiquette είναι:

1. Μη καταχωρείς ένα φίλο στη μαύρη λίστα της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας

2. Ένα emoji σε κάθε μήνυμα

3. Να θυμάσαι τον άνθρωπο

4. Να απαντάς σε εύλογο χρονικό διάστημα σε ένα μήνυμα

(Η σωστή απάντηση είναι η 3. Όταν επικοινωνούμε ηλεκτρονικά είναι εύκολο να ξεχάσουμε ότι πίσω από τους υπολογιστές υπάρχουν άνθρωποι με αληθινά συναισθήματα. Αν κάτι δεν θα λέγαμε σε κάποιον κατά πρόσωπο, ούτε ηλεκτρονικά πρέπει να το λέμε. Χρειάζεται να εκφράζουμε την άποψή μας, αλλά με σεβασμό στα συναισθήματα του άλλου. Σκέψου πώς θα ήθελες οι άλλοι να σου συμπεριφέρονται οι άλλοι στο ίντερνετ και δείξε υπευθυνότητα.)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ

Ένας κωδικός, για να είναι ισχυρός, θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον οκτώ (8) ψηφία, περιλαμβάνοντας έναν πολύπλοκο συνδυασμό από αριθμούς, γράμματα (κεφαλαία και πεζά) και σημεία στίξης (π.χ., 4Mysaf3!).

Για τη δική σας ασφάλεια, κατά τη δημιουργία του κωδικού σας, είναι σημαντικό να αποφεύγετε να περιλαμβάνετε συνηθισμένες/πολύχρηστες λέξεις ή προσωπικά σας στοιχεία, όπως, για παράδειγμα, το όνομα, την ημερομηνία γεννήσεώς σας.

Συστήνεται, επιπρόσθετα, όπως αποφεύγετε να χρησιμοποιείτε τον κωδικό πρόσβασής σας για το Facebook και σε κάποιον άλλον λογαριασμό (π.χ., στον κωδικό email ή στον κωδικό τραπεζικού λογαριασμού).

Επίσης, είναι απαραίτητο οι κωδικοί σας να αλλάζουν/ανανεώνονται, σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Προσοχή! Οι κωδικοί είναι προσωπικοί και δεν πρέπει να τους μοιράζεστε, σε καμία περίπτωση, με φιλικά, οικεία ή άλλα πρόσωπα.

Εργαστήριο 4- Το ψηφιακό μου αποτύπωμα

Φύλλο εργασίας: Σημειώστε με (✓) ποιους τρόπους αντιμετώπισης εφαρμόζετε ήδη και ποιους έχετε σκοπό να εφαρμόσετε στο μέλλον.

	Διαβάζουμε τους κανονισμούς του παροχέα Διαδικτύου για ιδιωτικότητα και τους εμπεδώνουμε. Αν δεν συμφωνούμε, δεν προχωράμε στη δημιουργία λογαριασμού για την υπηρεσία που προσφέρει
	Ανανεώνουμε τους φυλλομετρητές μας με αναβαθμίσεις ασφαλείας (security updates), ώστε οι τρόποι προστασίας μας να γίνονται συστηματικά καλύτεροι
	Αλλάζουμε τις ρυθμίσεις του φυλλομετρητή μας ώστε να έχει υψηλή ιδιωτικότητα και να απαγορεύει τα cookies. Πρέπει να γνωρίζουμε όμως ότι, εάν επιλέξουμε ψηλή ιδιωτικότητα, τότε μπορεί να μην μπορέσουμε να δουλέψουμε πάνω στους τραπεζικούς μας λογαριασμούς ή να ψωνίσουμε χρησιμοποιώντας το Διαδίκτυο, χωρίς αλλαγή αυτών των ρυθμίσεων
	Διαγράφουμε cookies που αποθηκεύονται στον υπολογιστή μας
	Προσπαθούμε να χρησιμοποιούμε διάφορες μηχανές αναζήτησης κάθε φορά. Με αυτόν τον τρόπο μειώνουμε το μέγεθος της πληροφορίας που κατακρατείται από μια ιστοσελίδα. Για παράδειγμα μπορούμε να χρησιμοποιούμε Yahoo για το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και Google για αναζητήσεις
	Θυμόμαστε ότι μπορεί είτε ο αποστολέας είτε ο παραλήπτης, να αποδεχθεί να αποκαλυφθεί η ηλεκτρονική μας διεύθυνση (e-mail) όταν συμμετέχουμε σε

	διαδικτυακές συζητήσεις, που κάποτε ονομάζονται list-servers. Επίσης, θυμόμαστε ότι με τη συμμετοχή μας σε τέτοιες συζητήσεις διαθέτουμε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση σε ένα, μεγάλο πολλές φορές, αριθμό ατόμων
	Εγκαθιστούμε αντικατασκοπικό πρόγραμμα (anti-spyware) για αποτροπή της παράνομης παρακολούθησης της διαδικτυακής μας δραστηριότητας
	Προστατεύουμε την ιδιωτική μας ζωή, αποφεύγοντας τη δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων ή δεδομένων που αφορούν φίλους και οικογένεια. Το ίδιο ισχύει και για προσωπικές φωτογραφίες και βίντεό μας
	Οι υπηρεσίες ιστολογίων συνήθως μας επιτρέπουν κάποιο έλεγχο ως προς το τι μπορούμε να μοιραζόμαστε δημόσια, π.χ. τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή ακόμα και τα σχόλιά μας. Διαβάζουμε τις σχετικές συμφωνίες και δηλώσεις απορρήτου προσεκτικά και γνωρίζουμε τι απαιτείται και τι αποκαλύπτεται
	Τα πιο πολλά ιστολόγια επιτρέπουν σχόλια στους αναγνώστες. Πολλά από αυτά επιτρέπουν ανώνυμα σχόλια αλλά κάποια απαιτούν εγγραφή και τουλάχιστον μια ηλεκτρονική διεύθυνση. Σκεφτόμαστε προσεκτικά πόσες πληροφορίες θέλουμε να δώσουμε και εάν θέλουμε προσωπικά δεδομένα να συνδεθούν με τα σχόλιά μας
	Αποφασίζουμε ποιο θέλουμε να είναι το ακροατήριο ενός ιστολογίου. Εάν γράφουμε μόνο για φίλους και την οικογένεια μπορούμε να κάνουμε το ιστολόγιο προσβάσιμο, επιβάλλοντας χρήση κωδικού
	Χρησιμοποιώντας ψευδώνυμα σε ιστολόγια μπορούμε να προστατέψουμε την ταυτότητά μας
	Θυμόμαστε ότι έχουμε την επιλογή να ρυθμίσουμε τις μηχανές αναζήτησης έτσι ώστε να μην παρουσιάζουν το ιστολόγιο μας στα αποτελέσματά τους.
	Χρησιμοποιούμε κωδικούς ασφαλείας από συνδυασμό γραμμάτων και αριθμών που είναι δύσκολο να μαντέψει ή να ανακαλύψει κάποιος διασταυρώνοντας πληροφορίες. Αποφεύγουμε, επίσης, κωδικούς ασφαλείας που είναι αποφθέγματα ή λέξεις από λεξικά
	Δεν μοιραζόμαστε τους κωδικούς πρόσβασης που έχουμε με άλλα άτομα
	Επικοινωνούμε με τα άτομα που δημοσιεύουν προσωπικά μας στοιχεία σε ιστολόγιο και ζητούμε να τα αφαιρέσουν - σε ιστολόγια συνήθως βρίσκονται τα στοιχεία επικοινωνίας όπως η ηλεκτρονική μας διεύθυνση (e-mail) όσον συμμετέχουν - ή επικοινωνούμε με τους υπευθύνους του ιστολογίου
	Αντιλαμβανόμαστε ότι κατά την πλοήγησή μας στο Διαδίκτυο αφήνουμε ίχνη, επομένως πρέπει να είμαστε προσεκτικοί
	Σεβόμαστε και δεν δημοσιοποιούμε προσωπικά δεδομένα άλλων ατόμων χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 5 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΔΗΜΟΦΙΛΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Είναι το διαδικτυακό του προφίλ ακριβές και ενημερωμένο;

Τι του αρέσει και ποιους παρακολουθεί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

Σε ποιες ομάδες είναι μέλος; Τι λέει αυτό για εκείνον;

Ποιες φωτογραφίες του υπάρχουν στο διαδίκτυο;

Πώς είναι η εικόνα του προφίλ του;

Τι εντύπωση μπορεί να δημιουργούν οι άλλοι για εκείνον;

Ποια ενδιαφέροντα έχει επισημάνει; Τι εντύπωση δίνει αυτό για εκείνον;

Τι σχόλια ή απόψεις μοιράζεται μέσω των κοινωνικών δικτύων;

Τι λέει με τους φίλους του ο ένας για τον άλλον;

Ποιες δεξιότητες, ικανότητες και εμπειρίες μοιράζεται στο διαδίκτυο; «Παρουσιάζει» τα ταλέντα του;

Σε ποιους συνδέεται επαγγελματικά μέσω των κοινωνικών δικτύων; (π.χ. εργοδότες, επαγγελματικές ομάδες, συνάδελφοι κ.λπ.)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 6

ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΖΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Με το τέλος του 20ου αιώνα και τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή, όπου το διαδίκτυο, εισχώρησε ραγδαία σε όλους τους τομείς της καθημερινότητας των ανθρώπων, η ψηφιακή εποχή έχει φθάσει πλέον στο στάδιο της λεγόμενης «δεδομενοποίησης» των κοινωνιών, δηλαδή στην όλο και αυξανόμενη μετατροπή διαφόρων πτυχών της ζωής των ανθρώπων σε δεδομένα. Στο πλαίσιο αυτό, η παραγωγή και η δυνατότητα αποθήκευσης μεγάλου όγκου δεδομένων προερχόμενων από διαφορετικές πηγές έχουν αποκτήσει σήμερα ιδιαίτερο νόημα λόγω της ανάπτυξης τεχνολογιών (Τεχνητή Νοημοσύνη), ικανών να "διαβάσουν" και να "κατανοήσουν" αυτήν την πληθώρα δεδομένων και να την αξιοποιήσουν καταλλήλως. Το φαινόμενο αυτό, το οποίο στη βιβλιογραφία αναφέρεται ως "Big Data Analytics", έχει κατακλύσει τις σύγχρονες οικονομίες, δημιουργώντας μια νέα αγορά προσωπικών δεδομένων, όπου αντικείμενο των συναλλαγών αποτελούν τα

ίδια τα δεδομένα, ή όπου αγαθά και υπηρεσίες παρέχονται «δωρεάν» με αντάλλαγμα την αποκάλυψη προσωπικών δεδομένων (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μηχανές αναζήτησης κ.τ.λ). Δεν είναι άλλωστε τυχαίο το γεγονός, ότι τα προσωπικά δεδομένα έχουν χαρακτηριστεί σήμερα ως το νέο πετρέλαιο του διαδικτύου και το νέο νόμισμα του ψηφιακού κόσμου¹. Χαρακτηριστικά, ο κλάδος των μαζικών δεδομένων αυξάνεται κατά 40% ανά έτος (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2018), ενώ συλλογικά, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις στον τομέα της τεχνολογίας (Facebook, Amazon, Apple, Netflix και Google) έχουν καθαρή αξία 3,5 τρισεκατομμύρια δολάρια, περίπου ίση με το ΑΕΠ της Γερμανίας, της τέταρτης μεγαλύτερης οικονομίας στον κόσμο².

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 7 ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο σκοπός όλων των εργαστηρίων ήταν ξεκάθαρος

Το περιεχόμενο του προγράμματος ήταν ενδιαφέρον

Οι δραστηριότητες των εργαστηρίων ήταν εύκολες

Δινόταν ο απαραίτητος χρόνος για να υλοποιηθούν οι δραστηριότητες

Το υλικό των εργαστηρίων ήταν κατάλληλο

Τα βίντεο είχαν ενδιαφέρον

Τα κείμενα ήταν περιεκτικά

Οι παρουσιάσεις είχαν καλή αναλογία κειμένου-εικόνων

Οι εξηγήσεις που δίνονταν πριν τις δραστηριότητες ήταν βοηθητικές

Οι συζητήσεις όλων των εργαστηρίων ήταν στοχευμένες

Οι ομαδικές δραστηριότητες ήταν όσες χρειαζόταν

Οι ομαδικές δραστηριότητες ήταν ενδιαφέρουσες

Στην ομάδα μπορούσα να πω ελεύθερα τη γνώμη μου

Ήταν ένα χρήσιμο πρόγραμμα

Θα εφαρμόσω τα περισσότερα από αυτά που έμαθα

¹ Hoofnagle, C. J., van der Sloot, B., & Borgesius, F. Z. (2019). "The European Union general data protection regulation: what it is and what it means", *Information & Communications Technology Law*, 28(1), 65-98

² Manheim, K. M., & Kaplan, L. (2018). "Artificial Intelligence: Risks to Privacy and Democracy", *21 Yale J.L. & Tech.* 106 (2019), 106-188.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Αξιολόγηση του παραγόμενου αποτελέσματος και της παρουσιάσής του μέσω ρουμπρίκας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΦΙΣΑΣ ΜΑΘΗΤΗ/ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1 Χαμηλή Επίδοση, 2 Μέτρια Επίδοση, 3 Καλή Επίδοση, 4 Άριστη Επίδοση

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ				ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΩΝ
	4	3	2	1	
Ο σχεδιασμός, τα χρώματα και μοτίβα	Ο σχεδιασμός, τα χρώματα και τα μοτίβα εμπλουτίζουν την αφίσα ώστε να είναι ευανάγνωστη.	Ο σχεδιασμός, τα χρώματα και τα μοτίβα υποστηρίζουν την αφίσα ώστε να είναι ευανάγνωστη.	Ο σχεδιασμός, τα χρώματα και τα μοτίβα δεν υποστηρίζουν την αφίσα ώστε να είναι ευανάγνωστη.	Ο σχεδιασμός, τα χρώματα και τα μοτίβα καθιστούν την αφίσα δυσανάγνωστη.	
Τα γραφικά, οι φωτογραφίες	Όλες οι εικόνες είναι εντυπωσιακές, προσελκύουν την προσοχή και εμπλουτίζουν την αφίσα.	Οι εικόνες εμπλουτίζουν το κείμενο.	Ελάχιστες εικόνες εμπλουτίζουν το κείμενο.	Είναι ελάχιστες εικόνες και δεν εμπλουτίζουν το κείμενο.	
Ο τίτλος και οι υπότιτλοι	Όλα οι τίτλοι και οι υπότιτλοι είναι εύστοχοι και εμπλουτίζουν την αφίσα ώστε να είναι ευανάγνωστη.	Οι περισσότεροι τίτλοι και οι υπότιτλοι είναι εύστοχοι και εμπλουτίζουν την αφίσα ώστε να είναι ευανάγνωστη.	Λίγοι τίτλοι και υπότιτλοι είναι εύστοχοι και διασαφηνίζουν το κείμενο.	Υπάρχουν ελάχιστοι τίτλοι και υπότιτλοι, οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο.	
Το μέγεθος του κειμένου και το χρώμα της γραμματοσειράς	Όλο το κείμενο είναι ευανάγνωστο και συμβάλλει στην κατανόηση.	Το κείμενο κατά το μεγαλύτερο μέρος του είναι ευανάγνωστο.	Λίγα σημεία στο κείμενο είναι ευανάγνωστα.	Κάποια σημεία του κειμένου είναι δυσανάγνωστα και δυσκολεύουν την κατανόηση του κειμένου.	
Το γράψιμο/η γραμματική και το συντακτικό	Το κείμενο είναι καλογραμμένο, ξεκάθαρο, καλά οργανωμένο, εύκολο να τα παρακολουθήσει ο θεατής. Χωρίς γραμματικά και	Ικανοποιητικά γραμμένο, ξεκάθαρο και λογικά οργανωμένο. Ένα γραμματικό ή συντακτικό λάθος.	Ικανοποιητικά γραμμένο, χωρίς ωστόσο να είναι λογικά οργανωμένο. Λίγα γραμματικά ή συντακτικά λάθη.	Ασαφές, χωρίς οργάνωση, δύσκολο να το παρακολουθήσει κανείς. Πολλά γραμματικά ή συντακτικά λάθη.	

	συντακτικά λάθη.				
Η ποιότητα των πληροφοριών	Η ποιότητα των πληροφοριών είναι ξεκάθαρη, πλήρης και ακριβής.	Η ποιότητα των πληροφοριών είναι κατά τον μεγαλύτερο βαθμό ξεκάθαρη, πλήρης και ακριβής.	Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται δεν καλύπτουν όλες τις πτυχές του θέματος και θα μπορούσαν να είναι λίγο πιο ξεκάθαρες και ακριβείς.	Οι πληροφορίες είναι ασαφείς, δεν περιλαμβάνονται όλες οι πτυχές του θέματος και δεν είναι ακριβείς.	
Σύνολο					

Η αξιολόγηση της παρουσίασης μπορεί να γίνει σύμφωνα με:

- Την κατανόηση των επιλεγμένων πληροφοριών
- Τη συνοχή των επιλεγμένων δεδομένων και ποσό «δικών» τους λέξεων χρησιμοποιούν οι μαθητές σε σχέση με τις πληροφορίες που βρέθηκαν στο διαδίκτυο
- Την ύπαρξη ή μη εισαγωγής, κυρίως μέρους και επιλογικού σχολίου
- Τον τόνο της φωνής
- Τον ρυθμό του λόγου, τις παύσεις
- Τα εξωγλωσσικά στοιχεία που χρησιμοποιεί για να γίνει πιο κατανοητός
- Τη βλεμματική επαφή με το «κοινό»
- Τη ροή του λόγου

Η αξιολόγηση της συμμετοχής των μαθητών μπορεί να γίνει με ρουμπρίκα όπως αυτή που ακολουθεί στο φύλλο περιγραφικής αυτοαξιολόγησης.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

Ρουμπρίκα περιγραφικής αυτοαξιολόγησης μαθητή

Κριτήρια	Επίπεδο 3	Επίπεδο 2	Επίπεδο 1	Βαθμός
Περιεχόμενο Κατανόηση	Η τακτική συμμετοχή μου αποδεικνύει ότι έχω κατανοήσει πλήρως τις ιδέες που συζητήθηκαν, καθώς χρησιμοποιώ έγκυρους συλλογισμούς, ακριβείς εξηγήσεις και συγκεκριμένα παραδείγματα.	Η τακτική συμμετοχή μου αποδεικνύει ότι έχω κατανοήσει επαρκώς τις ιδέες που συζητήθηκαν, καθώς χρησιμοποιώ έγκυρους συλλογισμούς, ακριβείς εξηγήσεις και συγκεκριμένα παραδείγματα.	Η μη τακτική συμμετοχή μου δεν αποδεικνύει πόσο κατανόησα τις ιδέες που τίθενται υπό συζήτηση ή δεν συμμετέχω επαρκώς ώστε να κατανοήσω τις ιδέες.	
Κριτική σκέψη και ανάλυση	Η τακτική συμμετοχή μου αποδεικνύει την ικανότητά μου να ελέγχω κριτικά υποθέσεις, να κάνω λογικές συνδέσεις και να σχεδιάζω αιτιολογημένα επιχειρήματα ξεκάθαρα, συνοπτικά, και με αυθεντική οπτική.	Η τακτική συμμετοχή μου αποδεικνύει την ικανότητά μου να ελέγχω κριτικά υποθέσεις, να κάνω λογικές συνδέσεις και να σχεδιάζω αιτιολογημένα επιχειρήματα.	Η μη τακτική συμμετοχή μου δεν αποδεικνύει την ικανότητα να ελέγχω κριτικά υποθέσεις, να κάνω λογικές συνδέσεις και να σχεδιάζω αιτιολογημένα επιχειρήματα ή δεν συμμετέχω επαρκώς ώστε να κριθούν όλα τα παραπάνω.	
Γραπτός λόγος	Ο γραπτός λόγος μου ήταν εξαιρετικά ξεκάθαρος, συνοπτικός και ήταν εύκολο να τον παρακολουθήσει κάποιος.	Ο γραπτός λόγος μου ήταν στα περισσότερα σημεία του ξεκάθαρος, συνοπτικός και ήταν εύκολο να τον παρακολουθήσει κάποιος.	Ο γραπτός λόγος μου ήταν συγκεχυμένος, ασαφής, και ήταν δύσκολο να τον παρακολουθήσει κάποιος ή δεν συμμετέχω επαρκώς ώστε να κριθεί ο γραπτός λόγος.	

Συμβολή στη δημιουργία ομαδικού πνεύματος	Τα σχόλιά μου ανταποκρίνονταν στην περίσταση, κινούνταν στη σφαίρα της αποδοχής και της συμπερίληψης, διατυπώνονταν με σεβασμό προς τις ιδέες άλλων μαθητών και βοηθούσαν στο να συνεχιστεί η συζήτηση επικοινωνητικά.	Τα σχόλιά μου τις περισσότερες φορές ανταποκρίνονταν στην περίσταση, κινούνταν στη σφαίρα της αποδοχής και της συμπερίληψης και διατυπώνονταν με σεβασμό προς τις ιδέες άλλων μαθητών.	Τα σχόλιά μου ήταν εκτός θέματος, κινούνταν στη σφαίρα των διακρίσεων ή δεν βοήθησαν να εξελιχθούν οι συζητήσεις επικοινωνητικά ή δεν συμμετέχω επαρκώς ώστε να κριθούν τα παραπάνω.	
Σύνολο				

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Εργαστήριο 1

Το φύλλο εργασίας της συνέντευξης συμπληρωμένο από τον μαθητή.

Εργαστήριο 2

Καταγραφή των ατομικών θετικών και αρνητικών εμπειριών.

Φωτογραφία της καταγραφής των τριών κανόνων του συμβολαίου που η ομάδα προτείνει.

Εργαστήριο 3

Η καταγραφή των σημειώσεων των μαθητών κατά τη διάρκεια παρουσίας των κανόνων για μια αποτελεσματική γραπτή επικοινωνία.

Το εισιτήριο εξόδου

Φωτογραφία από το διορθωμένο μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που αντάλλαξαν οι μαθητές.

Εργαστήριο 4

Το φύλλο όπου ο μαθητής σημείωσε με (V) ποιους τρόπους αντιμετώπισης εφαρμόζει ήδη και ποιους έχει σκοπό να εφαρμόσει στο μέλλον.

Εργαστήριο 5

Φωτογραφία των σημειώσεων κατά τη διάρκεια της συζήτησης σε ομάδες σχετικά με τους λόγους για τους οποίους οι υπεύθυνοι προσωπικού ερευνούν το ψηφιακό αποτύπωμα των υποψηφίων;

Φωτογραφία ή βίντεο από την παρουσίαση των αναρτήσεων του δημοφιλούς προσώπου.

Καταγραφή των παρατηρήσεων του εκπαιδευτικού κατά τη διάρκεια της παρουσίασης.

Εργαστήριο 6

Φωτογραφίες σημειώσεων των ομάδων του debate.

Ρουμπρίκα αξιολόγησης της προφορικής παρουσίασης.

ΦΟΡΜΑ 1

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

... εργαστήριο

3 πράγματα που έμαθα	2 ερωτήσεις που έχω	1 άποψη που έχω

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
 «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»
 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

This work is licensed under Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International.
 To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ευρωπαϊκή Ένωση
 Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
 Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
 2014-2020
 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη